

T Á J É K O Z T A T Á S

a jegyző előtt folyó hagyatéki eljárás főbb szabályairól

I. Az eljárás menete

A.) Mikor indul meg az eljárás?

A hagyatéki eljárás akkor indul, amikor a jegyző a halottvizsgálati bizonyítvány alapján - ennek hiányában a holtak nyilvántartója vagy a halál tényét megállapító végzés alapján, vagy olyan személy bejelentése alapján, akinek a hagyatéki eljárás megindításához jogi érdeke fűződik - az örökhatyó haláláról értesül.

B.) Melyik jegyző folytatja le az eljárást?

Az eljárás lefolytatására az örökhatyó utolsó lakóhelye, ennek hiányában az örökhatyó utolsó tartózkodási helye, előzőek hiányában az örökhatyó belföldi elhalálozásának helye, amennyiben előzőek sem teljesülnek, akkor a hagyatéki vagyont fekvésének helye szerinti jegyző rendelkezik illetékességgel. Amennyiben az elhunyt magyar állampolgárnak az állampolgárságon kívül semmilyen, az illetékességet meghatározó kapcsolata (lakóhelye, tartózkodási helye, elhalálozásának helye vagy vagyona fekvése) nincs Magyarországgal, az öröklésben érdekelt kérelmére a Magyar Országos Közjegyzői Kamara dönt arról, hogy melyik jegyző illetékes az eljárás lefolytatására.

Fentiek alapján Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város jegyzője abban az esetben jár el, ha az örökhatyó utolsó lakóhelye, ennek hiányában utolsó tartózkodási helye Hódmezővásárhelyen volt. Amennyiben az örökhatyó nem rendelkezett sem hódmezővásárhelyi sem más magyarországi lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel, Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város jegyzője abban az esetben járhat el, ha az örökhatyó Hódmezővásárhelyen hunyt el, vagy külföldi elhalálozás esetén vagyona vagy annak egy része Hódmezővásárhelyen található.

C.) Mi a jegyző feladata az eljárás során?

A jegyző a hagyatéki eljárásról szóló 2010. évi XXXVIII. törvényben (a továbbiakban: Hetv.) meghatározott hatásköröket gyakorolja. Elsődleges feladata, hogy a hagyatéki vagyont leltározza, a leltár felvételéhez szükséges adatokat beszerezze, ha a hagyatékhoz tartozó vagyontárgy veszélyben van, vagy a hagyatékban társasági, illetve szövetkezeti részesedés van és a társasági (szövetkezeti) vagyont megóvása vagy a társaság (szövetkezet) működésének biztosítása érdekében szükséges kérelemre biztosítási intézkedést rendeljen el.

D.) Mit jelent az, hogy a jegyző leltározza a hagyatékot?

Leltározásnak minősül az örökhatyó és a hagyatéki eljárásban érdekelt jogszabályban meghatározott adatainak, valamint a hagyatékba tartozó vagyonnak, továbbá az ezekkel kapcsolatos, jogszabályban meghatározott nyilatkozatoknak a beszerzése és rögzítése.

E.) Mikor kell leltározni a hagyatékot?

1.) Jogszabály által meghatározott vagyontárgy van a hagyatékban:

- a) belföldön fekvő ingatlan,
- b) belföldi cégjegyzékbe bejegyzett gazdasági társaságban, illetve szövetkezetben fennálló tagi (részvényesi) részesedés,
- c) lajstromozott vagyontárgy (pl.: személygépjármű, motorkerékpár, vízi járművek, mezőgazdasági haszongépek, utánfutó, stb.), valamint
- d) ingó vagyont, ha annak egy örökösnek jutó értéke a 300 000 forint forgalmi értéket meghaladja
- e) ha a jegyző vagy a közjegyző rendelkezésére álló adatok alapján valószínű, hogy a bejelentett hagyatéki tartozások meghaladják a hagyaték értékét.

2.) Meghatározott személy kéri a leltározást:

- a) A hagyatékot leltározni kell az öröklésben érdekelt kérelmére.
- b) ha más kötelező leltározás alá eső vagyontárgy nincs, annak a hagyatéki eljárásban érdekeltnek a kérelmére – a hagyatéki eljárásban való érdekelttségét megalapozó vagyontárgy vonatkozásában - aki a hagyatéki eljárás lefolytatását azon az alapon kérte, hogy a birtokában van az örökhatyó hagyatékához tartozó dolog, vagy aki az örökhatyó hagyatékához tartozó, a halállal az örökösként érdekeltre átszálló jognak vagy követelésnek a hagyatéki eljárásban fellépő kötelezettje.

3.) Az örökösként érdekelt helyzete speciális:

- a) öröklési érdeke veszélyeztetve van és
 - aa) méhmagzat,
 - ab) kiskorú,
 - ac) cselekvőképességet érintő gondnokság alatt álló nagykorú,
 - ad) ismeretlen helyen lévő személy,
 - ae) ügyeinek vitelében akadályozott természetes személy, vagy
- b) kizárólag a Magyar Állam a várható örökös.

4.) Egyéb feltételek fennállása esetén:

- a) ha az örökhagyó végintézkedésével alapítvány létesítését rendelte,
- b) ha az örökhagyó végintézkedéssel bizalmi vagyonkezelési jogviszonyt alapított.

F.) Hány napon belül folytatja le a jegyző az eljárást?

A jegyző az eljárás megindulását követő nyolc napon belül megkezdi a leltározást. A leltárt 30 napon belül el kell készíteni. E határidőt attól a naptól kell számítani, amikor a jegyző a kötelező leltározás alá eső vagyontárgyról vagy a leltár felvételét kötelezővé tevő tényről, körülményről okiratból tudomást szerzett.

G.) Hogyan zajlik le a jegyző előtti eljárás?

A jegyző a hagyatéki vagyon adataira, valamint az öröklésben érdekelt személyek adataira vonatkozóan nyilatkozattételre hívja fel az általa ismert öröklésben érdekelt személyt, aki jellemzően a halottvizsgálati bizonyítványon feltüntetett hozzátartozó (temetést intéző személy).

A jegyző szükség szerint:

- a hagyatéki leltár tartalmát képező adatok megállapítása érdekében meghallgatást tart,
- a leltározást a belföldi vagyon fekvésének helyén a szemlére vonatkozó szabályok szerint folytatja le
- ha a hagyatéki eljárás lefolytatásához olyan adat vagy irat szükséges, amellyel bíróság, hatóság, egyéb állami, önkormányzati szerv vagy az adatot kezelő egyéb szerv vagy személy rendelkezik, megkeresi az adatok átadása, okirat bemutatása vagy nyilatkozattétel céljából.

Amennyiben a hagyatéki leltár tartalmát képező adatok beszerzése során a jegyző megállapítja, hogy a hagyatékban ingatlanvagyon található, az ingatlan értékének megállapítása érdekében megkeresi az ingatlan fekvése szerint illetékes települési önkormányzat jegyzőjét.

A jegyző tájékoztatja a feleket az eljárás során az általa beszerzett adatokról, a hagyaték tárgyához tartozó ismertté vált vagyontárgyakról, a biztosítási intézkedések kérelmezésének lehetőségéről, valamint iratbetekintési jogokról, az eljárás menetéről, jogairól, kötelezettségeikről, az eljárás várható költségeiről. A jegyző felhívja a feleket, hogy a felhívás kézhezvételétől számított 8 napon belül jelentsék be, ha a tájékoztatásban foglaltakon felül további, a hagyaték tárgyához tartozó vagyontárgy rögzítése szükséges a leltárban.

Amennyiben a hagyatékban ingatlanvagyon van, és az ingatlan adó- és értékbecslőbizonyítványa kiállításra került, azt az előző felhívással együtt megküldi az öröklésben érdekeltnek, azzal, hogy az adó- és értékbecslőbizonyítványban foglaltakkal szemben az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvényben foglaltak szerint 15 napon belül fellebbezéssel élhetnek.

A fellebbezést ahhoz a jegyzőhöz kell benyújtani, aki az adó- és értékbecslőbizonyítványt kiállította. A fellebbezés egy példányának megküldésével értesíteni kell a hagyatéki leltár felvételére illetékes jegyzőt is (Hódmezővásárhely MJV Polgármesteri Hivatala Lakosságszolgálati Iroda, Hatósági Csoport, 6800 Hódmezővásárhely, Kossuth tér 1.)

Amennyiben a felek a jegyző felhívását követő 8 napon belül további, a hagyaték tárgyához tartozó vagyontárgy rögzítését kérik a leltárban, a jegyző megteszi az ezzel kapcsolatos intézkedéseket.

A jegyző a fenti 8 napos határidő letelte és - amennyiben ingatlanvagyon van a hagyatékban - az ingatlan adó- és értékbecslőbizonyítványának véglegessé válását követően, elkészíti a hagyatéki leltárt, és azt a mellékleteivel együtt továbbítja az illetékes közjegyzőhöz.

Amennyiben a nyilatkozat adatai szerint leltár felvételére nem kerül sor, mert az örökhagyó nem rendelkezett hagyatéki leltározás alá tartozó vagyonnal, úgy az eljárást a jegyző végzéssel megszünteti.

H.) Milyen költségekkel jár a jegyző előtt folyó eljárás?

A hagyatéki leltár felvétele illeték- és díjmentes.

I.) Milyen költségekkel jár a közjegyzők előtti eljárás?

A hagyatéki eljárás költségei várhatóan az alábbi költségekből tevődnek össze:

- közjegyzői munkadíj
- költségtérítés

Bővebb információkat a 14/1991.(XI.26.) IM rendelet a közjegyzői díjszabásról, valamint a Magyar Közjegyző Kamara hivatalos web oldala: (www.mokk.hu) tartalmaz.

J.) Milyen jogszabályokat alkalmaz a jegyző az eljárás során?

- elsődlegesen a Hetv.-t
- amennyiben a Hetv. külön előírja, akkor az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény.-t
- a jegyző előtt folyó eljárás sajátosságainak figyelembe vételével mögöttes jogszabályként – ha az adott jogintézményt a Hetv. külön nem szabályozza - a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvényt (a továbbiakban: Pp.)
- a hagyatéki eljárás egyes cselekményeiről szóló 29/2010. (XII. 31.) KIM rendeletet
- az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvényt
- az elektronikus ügyintézés alkalmazásával kapcsolatosan az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvényt és
- az elektronikus ügyintézés részletszabályairól szóló 451/2016. (XII. 19.) Korm. rendeletet.

II. Az eljárás során gyakorolható jogok:

- Az eljárás során szóban mindenki jogosult anyanyelvét, nemzetközi egyezményben meghatározott körben anyanyelvét, regionális vagy nemzetiségi nyelvét használni. Az eljárás során, a Magyarországon élő, a nemzetiségek jogairól szóló törvényben elismert valamennyi nemzetiség tagja jogosult nemzetiségi nyelvét a regionális vagy kisebbségi nyelv használatára vonatkozó nemzetközi egyezményben foglaltaknak megfelelően használni [Pp. 113. § (3) bek.].

- Az eljárásban a hallássérült vagy siketvak személy jogosult jelnyelvet vagy az általa ismert más, törvényben meghatározott speciális kommunikációs rendszert használni. A hallássérült vagy beszéd fogyatékos személy kérésére a meghallgatás helyett írásban tehet nyilatkozatot [Pp. 113. § (4) bek.].

- A hagyatéki eljárásban érdekelt az eljárás során meghatalmazott is képviselheti. A meghatalmazást teljes bizonyító erejű magánokiratba vagy közokiratba kell foglalni [Pp. 64. § (1) bek., 65.§, 67.§ bek.].

- A jegyző eljárása során köteles gondoskodni az örökhatóság és a hagyatéki eljárásban érdekelt személyes adatainak védelméről [Hetv. 14. §].

- Az öröklésben érdekeltnek joga van kérelmezni a hagyaték leltározását, külön a helyszíni leltározást [Hetv. 20. § (3) bek., 29. § (1) bek. d) pontja].

- A hagyatéki eljárásban érdekelt a hagyatéki ügy megjelölésével elektronikus beadványban kérheti, hogy a részére szóló iratok a Pp.-ben meghatározottak szerint, elektronikus úton kerüljenek kézbesítésre [Hetv. 11. § (3) bek.].

- Az érdekelt, valamint azok képviselői a hagyatéki ügy iratait – a döntések tervezetének kivételével - az eljárás bármely szakaszában megtekinthetik, azokról másolatot kérhetnek [Pp. 162. § (1) bek.].
(A hagyatéki eljárás jegyzőnél található iratainak nem hiteles másolatáért járó díj mértéke oldalanként 100 forint, a hitelesítés illetéke másolat után oldalanként 100 forint; iraton levő aláírás után aláírásonként 500 forint.)

- A hagyatéki eljárásban érdekelt és az eljárásban részt vevő más személy álláspontja alátámasztására okiratot csatolhat be [Hetv. 13. § (1) bek.].

- Az öröklésben érdekelt a leltárba felvett ingóság értékének feltüntetése előtt arra – az érték meghatározását megkönnyítő adatok közlésével, a tárgy általuk becsült értékének megjelölésével – nyilatkozatot tehetnek [Hetv. 26. § (2) bek.].

- Az öröklésben érdekelt valószínűsítve, hogy a hagyatékhoz tartozó vagyontárgy veszélyben van, indokolt kérelmében – a biztosítási intézkedés költségeinek előlegezésével - biztosítási intézkedés elrendelését kezdeményezheti a leltárba felvett vagyon, e vagyon meghatározott része vagy egyes vagyontárgyak vonatkozásában [Hetv. 32. § (1) bek.].

A hagyatékhoz tartozó, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény gazdasági társaságokra és szövetkezetekre vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott társasági, illetve szövetkezeti részesedés esetén a tagsági (szövetkezeti) jogok gyakorlására, a társaság (szövetkezet) vagy a működésben érintett más személy, szervezet, indokolt kérelmében – a biztosítási intézkedés költségeinek előlegezésével - biztosítási intézkedésként ügygondnok kirendelését kezdeményezheti a társasági (szövetkezeti) vagyon megóvása, vagy a társaság (szövetkezet) működésének biztosítása érdekében [Hetv. 32. § (2) bek.].

- Az örökösöként érdekelt a hagyatéki eljárás leltározási szakaszában egymással, valamint a hagyatéki hitelezőkkel egyezségi tárgyalásokat folytathatnak, mely során lehetőségük van a közvetítői tevékenységről szóló 2002. évi LV. törvény (a továbbiakban: Közvetítői tv.) alapján közvetítői eljárás igénybevételére.

Megállapodás esetén a felek közös kérelemben kérhetik a megállapodásról készült teljes bizonyító erejű magánokiratba vagy közokiratba foglalt írásbeli nyilatkozat, mint egyezségi tervezet, és az egyezségtervezet egyezségkénti jóváhagyása iránti kérelem közjegyzőhöz -jóváhagyás céljából- történő továbbítását [Hetv. 31/A. § (4) bek.].

- Az öröklésben érdekelt a hagyatéki eljárásban a közjegyző előtt is egyezséget köthetnek.

a.) Az öröklési jogi vita és a másodlagos öröklési vita rendezése érdekében a felek a bírósági eljárás megindításának igazolására nyitva álló határidő alatt - a per megindítása helyett – a Közvetítői tv. alapján közvetítői eljárást vehetnek igénybe. A közvetítői eljárásban létrejött megállapodást a közjegyző részben vagy egészben jóváhagyhatja [Hetv. 93. §].

b.) Az öröklésben érdekelt a hagyatéki eljárás során osztályos egyezséget köthetnek.

A hagyatékot az osztályos egyezség alapján öröklés jogcímén kell átadni. Az ilyen egyezséget a közjegyző nem alakszerű végzéssel hagyja jóvá, hanem az egyezségnek megfelelő hagyatékátadó végzést hoz, vagy ha az osztályos egyezség jogszabályba ütközik, a hagyatékot az osztályos egyezsére tekintet nélkül adja át. Bizalmi vagyonkezelő csak olyan osztályos egyezséget köthet, amely megfelel a bizalmi vagyonkezelési jogviszony végintézkedésben meghatározott tartalmának [Hetv. 94. § (1) bek. (1a) bek.].

c.) Az örökösöként érdekelt az általa öröklés, halál esetére szóló ajándékozás, dologi hagyomány, végintézkedéssel létesített bizalmi vagyonkezelés jogcímén megszerzett hagyatéki vagyon egészét vagy részét az öröklésben érdekelt más személyre, a kieséses örökösre, vagy a hagyatéki hitelezőre átruházhatja. A közjegyző ezeket a jognyilatkozatokat egyezségbe foglalja, és dönt az egyezség jóváhagyásáról. Ha a közjegyző ezen egyezséget jóváhagyta, a hagyatékot az egyezség szerinti jogcímen szerző félnek adja át, átruházás esetén az átruházó örökösöként érdekelt jogszerzésének (öröklés, halál esetére szóló ajándékozás, dologi hagyomány, végintézkedéssel létesített bizalmi vagyonkezelés) megfelelő jogcímen történt közbenső jogszerzése megállapításával [Hetv. 94. § (2) bek.].

A közjegyző végzésével jóváhagyott egyezség a bíróság által jóváhagyott egyezséggel azonos hatályú [Hetv. 12. § (1) bek.].

- Az örökösöként érdekelt a hagyatéki eljárásban a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló törvény szerinti mező-, erdőgazdasági hasznosítású földet, tanyát, az ahhoz tartozó berendezést, felszerelési tárgyakat, állatállományt, munkaeszközöket ajándék jogcímén a Magyar Államnak felajánlhatja [Hetv. 32. § (3) bek.].

- A Hetv.-ben meghatározott esetekben a jegyző döntésével szemben fellebbezésnek van helye [Hetv. 115. §].

Fellebbezésnek van helye a hagyatéki eljárás során

- a) a hagyatéki eljárás megindítása iránti kérelmet elutasító,
- b) a helyszíni leltár felvétele iránti kérelmet elutasító,
- c) a biztosítási intézkedés tárgyában hozott,
- d) a hagyatéki eljárást megszüntető,
- e) pénzbírságot kiszabó végzés ellen.

II. Az eljárás során teljesítendő kötelezettségek:

- A felek tényállításaikat és egyéb, tényekre vonatkozó nyilatkozataikat a valóságnak megfelelően kötelesek előadni [Pp. 4.§ (3) bek.].

- A jegyző azt a felet, aki önhibájából az eljárás során jelentős tények tekintetében olyan nyilatkozatot tesz, amelyről bebizonyosodik, hogy valótlan, pénzbírság megfizetésére kötelezi, valamint a Pp.-ben meghatározott más

jogkövetkezéssel sújtja [Pp. 4.§ (4) bek.].

(A leltározás alá eső vagyontárgyak eltitkolása büntetőjogi következményeket von maga után.)

- A felek eljárási jogaik gyakorlása és kötelezettségeik teljesítése során jóhiszeműen kötelesek eljárni. A jegyző azt a felet, aki a jóhiszeműség követelményével ellentétes magatartást tanúsít, pénzbírság megfizetésére kötelezi, valamint a Pp.-ben meghatározott más jogkövetkezéssel sújtja [Pp. 5.§].

- A hagyatéki eljárás során kibocsátott idézésre az idézett köteles megjelenni. Amennyiben megjelenési kötelezettségének nem tesz eleget, úgy eljárási bírsággal sújtható, illetve rendőrség útján elővezethető [Ákr. 60. §].

- A helyszíni leltározás esetén felhívott érdekelt(ek) köteles(ek) annak foganatosítását elősegíteni, biztosítani. Aki a helyszíni leltározás eredményes lefolytatásával kapcsolatos kötelezettségét megszegi anélkül, hogy azt - az ok valószínűsítése mellett - alapos okkal előzetesen kimentette volna, az okozott költségek megtérítésére kötelezhető, pénzbírsággal sújtható [Pp. 272. §].

- Biztosítási intézkedés iránti kérelem esetén a biztosítási intézkedés költségeit az köteles előlegezni, aki a biztosítási intézkedést kérte [Hetv. 36. § (1) bek.].

AZ ELJÁRÁS SORÁN GYAKOROLHATÓ JOGOKKAL, TELJESÍTENDŐ KÖTELEZETTSÉGEKKEL KAPCSOLATOSAN TOVÁBBI RÉSZLETES TÁJÉKOZTATÁST AZ ELJÁRÓ ÜGYINTÉZŐ NYÚJT!

További fontos jogszabályi tudnivalók:

A hagyatéki eljárásról szóló 2010. évi XXXVIII. törvény

20.§ (1) alapján: "Leltározni kell a hagyatékban lévő

a) belföldön fekvő ingatlant,

b) belföldi cégjegyzékbe bejegyzett gazdasági társaságban, illetve szövetkezetben fennálló tagi (részvényesi) részesedést,

c) lajstromozott vagyontárgyat, valamint

d) az ingó vagyont, ha értéke a törvényben megállapított öröklési illetékmentes értéket meghaladja.

(2) A hagyatékot leltározni kell, ha a jegyző vagy a közjegyző rendelkezésére álló adatok alapján valószínű, hogy a bejelentett hagyatéki tartozások meghaladják a hagyaték értékét.

(3) A hagyatékot leltározni kell az öröklésben érdekelt kérelmére is, továbbá ha más kötelező leltározás alá eső vagyontárgy nincs, a 6. § (1) bekezdés db)-dc) alpontjaiban meghatározott személyek kérelmére leltározni kell a kérelmező hagyatéki eljárásban való érdekelttségét megalapozó vagyontárgyat.

(4) A hagyatékot leltározni kell akkor is, ha az örökösöként érdekelt

a) öröklési érdeke veszélyeztetve van és

aa) méhmagzat,

ab) kiskorú,

ac¹ cselekvőképességet érintő gondnokság alatt álló nagykorú,

ad) ismeretlen helyen lévő személy,

ae) ügyeinek vitelében akadályozott természetes személy, vagy

b) csak a Magyar Állam.

(5) A hagyatékot akkor is leltározni kell, ha az örökaggyó végintézkedésével alapítvány létesítését rendelte."

115. § (1) A hagyaték leltározása során a nem a közjegyző által hozott végzésekkel szembeni jogorvoslatra a közjegyző végzése elleni jogorvoslat szabályait kell alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy

a) a fellebbezést a jegyzőnél kell előterjeszteni,

b) a végzést a fellebbezésben foglaltaknak megfelelően - részben vagy egészben - a jegyző is megváltoztathatja, de ha a fellebbezésnek 3 napon belül nem, vagy nem egészben ad helyt, köteles azt haladéktalanul megküldeni a közjegyzőnek, aki - ha a fellebbezésben foglaltaknak 3 napon belül nem ad helyt - felterjeszti a bírósághoz.

(2) A fellebbezés elbírálása során a bíróság a közjegyző végzése elleni fellebbezés elbírálásának szabályai szerint jár el.

109. § (1) A hagyatéki eljárásban hozott

a) ideiglenes hatályú hagyatékátadó végzés,

b) teljes hatályú hagyatékátadó végzés,

c) ideiglenes hatályú hagyatékátadó végzés teljes hatályúvá válását megállapító végzés,

d) a 89. § szerinti végzés,

e) az öröklési bizonyítvány kiállítása iránti kérelem tárgyában hozott végzés,

f) az eljárási költséget megállapító és annak viselésére kötelező, valamint

g) a pénzbírságot kiszabó végzés ellen fellebbezésnek van helye.

(2) A közjegyző a biztosítási intézkedésről szóló végzést - a fellebbezésben foglaltaknak megfelelően - részben vagy egészben maga is megváltoztathatja.

(3) A közjegyző az európai öröklési bizonyítvány kiállítása iránti kérelemnek helyt adó végzését kérelemre vagy saját hatáskörben megváltoztatja vagy hatályon kívül helyezi, ha a 650/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 71. cikk (2) bekezdésében foglalt feltétel fennáll.

(4) A közjegyző a (3) bekezdésben meghatározott esetben az európai öröklési bizonyítvány hatályát - kérelemre - felfüggesztheti az európai öröklési bizonyítvány kiállítása iránti kérelemnek helyt adó végzést megváltoztató vagy hatályon kívül helyező végzés meghozataláig.

110. § (1) A közjegyző hagyatéki eljárás során hozott egyéb végzései ellen - a (2) bekezdésben foglalt kivétellel - fellebbezésnek nincs helye.

(2) Fellebbezésnek van helye a hagyatéki eljárás során

1. a hagyatéki eljárás megindítása iránti kérelmet visszautasító és elutasító,

2. a helyszíni leltár felvétele iránti kérelmet visszautasító és elutasító,

3. a biztosítási intézkedés tárgyában hozott,

4. végrendeleti végrehajtó megbízásának létrejöttét, létre nem jöttét, megszűnését megállapító vagy a megszűnés megállapítására irányuló kérelmet visszautasító és elutasító,

5. a végrendeleti végrehajtót az örökgyógyó egyes rendelkezéseinek teljesítése alól felmentő, vagy a felmentésre irányuló kérelmet visszautasító és elutasító,

6. a hagyatéki eljárás felfüggesztése tárgyában hozott,

7. az egyezség jóváhagyása tárgyában hozott,

8. a hagyatéki eljárást megszüntető,

9. a hagyatéki eljárás megismétlése tárgyában hozott,

10. a tárgyalás tartása iránti kérelmet visszautasító,

11. az özvegyi jog megváltása tárgyában hozott,

12. a hagyatékátadási terhek és az öröklési illeték kifizetése céljából a hagyatéki vagyontárgy értékesítése, bírósági letétbe helyezett vagy közjegyzői letétbe vett készpénz és vagyontárgy birtokba vételének az ideiglenes hatályú hagyatékátadás esetén a hagyatékából való kifizetése engedélyezése tárgyában hozott,

13. a megismételt hagyatéki eljárás ingatlan-nyilvántartásba való feljegyzése tárgyában hozott,

14. a leltárba felvett vagyonra, vagyonrészre vagy vagyontárgyra az örökgyógyó túlélő házastársa (volt házastársa) által házastársi vagyonközösség jogcímén, vagy az örökgyógyót túlélő élettársa (volt élettársa) által az együttélés alatt keletkezett vagyonközösségből őt megillető részesedés jogcímén bejelentett igény tárgyában hozott,

15. a végintézkedéssel alapított bizalmi vagyongazdálkodási jogviszony létrejötte tárgyában hozott,

16. a 75. § szerinti törvényes zálogjog létrejötte tárgyában hozott, valamint

17. a fellebbezést visszautasító

végzés ellen.

(2a) * Fellebbezésnek van helye

a) az európai öröklési bizonyítvány kiállítása iránti kérelem tárgyában hozott,

b) az európai öröklési bizonyítvány kiállítása iránti kérelemnek helyt adó végzés megváltoztatása vagy hatályon kívül helyezése tárgyában hozott,

c) az európai öröklési bizonyítvány hatályának felfüggesztése tárgyában hozott végzés ellen.

(3) * A (2) bekezdésben és (2a) bekezdés c) pontjában foglalt fellebbezésnek a végzés végrehajtására halasztó hatálya nincs.

(4) Az eljárást befejező végzés elleni fellebbezésben kifogásolható a bizonyítási indítványt elutasító végzés.

111. § (1) Fellebbezéssel élhet az öröklésben érdekelt, és a rendelkezés reá vonatkozó része ellen az, akire a végzés rendelkezést tartalmaz.

(2) A közjegyző végzése ellen fellebbezéssel a gyámhatóság is élhet, ha az örökösként érdekelt

a) * méhmagzat, kiskorú vagy cselekvőképességet érintő gondnokság alatt álló személy,

b) ismeretlen helyen levő személy vagy

c) ügyeinek vitelében egyébként akadályozott személy.

112. § * A fellebbezési jogról előzetesen lemondani nem lehet. A végzés közlése után sem mondhat le képviseltje nevében a fellebbezési jogról a természetes személy törvényes képviselője, valamint a gyám, az eseti gyám, az eseti és az ügygondnok.

113. § (1) * A közjegyző végzése a jogorvoslat szempontjából a járásbíró által hozott végzéssel azonos hatályú.

(2) * A közjegyző végzése elleni fellebbezést a végzést hozó közjegyzőnél kell előterjeszteni és a törvényszékhez kell címezni.

(3) * A hagyaték átadása tárgyában hozott végzés ellen nincs helye felülvizsgálatnak.

A törvényes öröklés általános rendje:

7:55. § [Leszármazók öröklése]

(1) Törvényes örökös első sorban az örökgyó gyermeke.

(2) Több gyermek fejenként egyenlő részben örökl.

(3) Az öröklésből kiesett gyermek vagy távolabbi leszármazó helyén egymás közt egyenlő részben a kiesett gyermekei öröklnek.

7:58. § [Házastárs öröklése leszármazó mellett]

(1) Az örökgyó házastársát leszármazó örökös mellett megilleti

a) a holtig tartó haszonélvezeti jog az örökgyóval közösen lakott lakáson és a hozzá tartozó berendezési és felszerelési tárgyakon; és

b) egy gyermekrész a hagyaték többi részéből.

(2) A haszonélvezeti jog nem korlátozható, és a házastárssal szemben megváltása nem igényelhető.

7:60. § [Házastárs öröklése szülő mellett]

(1) Ha leszármazó nincs vagy nem öröklhet, az örökgyó házastársa örökl az örökgyóval közösen lakott lakást és a hozzá tartozó berendezési és felszerelési tárgyakat.

(2) Az (1) bekezdésben nem érintett hagyaték felét az örökgyó házastársa örökl, másik felét az örökgyó szülei örökl fejenként egyenlő arányban. Az öröklésből kiesett szülő helyén a másik szülő és az örökgyó házastársa örökl fejenként egyenlő arányban.

7:61. § [Házastárs egyedüli öröklése]

Ha leszármazó és szülő nincs vagy nem öröklhet, az örökgyó házastársa egyedül örökl.

7:62. § [Házastárs kiesése a törvényes öröklésből]

(1) Nem öröklhet az örökgyó házastársa, ha az öröklés megnyílásakor a házastársak között életközösség nem állott fenn, és az eset körülményeiből nyilvánvaló, hogy az életközösség visszaállítására nem volt kilátás.

(2) Az örökgyó házastársának az öröklésből való kiesésére az hivatkozhat, aki a kiesés folytán maga öröklne, vagy a végintézkedéssel reá rótt kötelezettségtől vagy más tehertől mentesülne.

7:63. § [Szülő és a szülő leszármazójának öröklése]

(1) Ha leszármazó és házastárs nincs vagy nem öröklhet, az örökgyó szülei öröklnek fejenként egyenlő részben.

(2) Az öröklésből kiesett szülő helyén ennek leszármazói öröklnek olyan módon, mint a gyermek helyén annak leszármazói.

(3) Ha a kiesett szülőnek leszármazója nincs vagy nem öröklhet, egyedül a másik szülő vagy annak leszármazói öröklnek.

7:64. § [Nagyszülő és a nagyszülő leszármazójának öröklése]

(1) Ha leszármazó, házastárs, szülő és szülőtől leszármazó nincs vagy nem öröklhet, törvényes örökösök egyenlő részben az örökgyó nagyszülei.

(2) Az öröklésből kiesett nagyszülő helyén ennek leszármazói öröklnek ugyanúgy, mint a kieső szülő helyén ennek leszármazói.

(3) Ha a kiesett nagyszülőnek leszármazója nincs vagy nem öröklhet, helyette nagyszülőpárja, ha ő is kiesett, helyette leszármazója örökl.

(4) Ha valamelyik nagyszülőpár kiesett, és helyükön leszármazó nincs vagy nem öröklhet, az egész hagyatékot a másik nagyszülőpár vagy az ő leszármazójuk örökl.

7:65. § [Dédszülő és a dédszülő leszármazójának öröklése]

(1) Ha nagyszülő és nagyszülőtől leszármazó nincs vagy nem öröklhet, törvényes örökösök fejenként egyenlő részben az örökgyó dédszülei.

(2) Az öröklésből kiesett dédszülő helyén ennek leszármazói öröklnek ugyanúgy, mint a kieső nagyszülő helyén ennek leszármazói.

(3) Ha a kiesett dédszülőnek leszármazója nincs vagy nem öröklhet, helyette dédszülőpárja, ha ő is kiesett, helyette leszármazója örökl.

(4) Ha valamelyik dédszülőpár kiesett, és helyükön leszármazó nincs vagy nem öröklhet, az egész hagyatékot fejenként egyenlő részben a többi dédszülőpár örökl.

(5) A (4) bekezdés alapján öröklő valamelyik dédszülő kiesése esetén a (2) és a (3) bekezdésben foglalt szabályokat kell alkalmazni.

7:66. § [Távolabbi felmenők öröklése]

Ha dédszülő és dédszülőtől leszármazó nincs vagy nem öröklhet, törvényes örökösök fejenként egyenlő részben az örökgyó távolabbi felmenői.

7:67. § [Ági vagyon]

(1) Ha nem az örökgyó leszármazója a törvényes örökös, az örökgyóra valamelyik felmenőjéről öröklés vagy ajándékozás útján hárult vagyontárgy ági öröklés alá esik.

(2) Ági öröklésnek van helye testvértől vagy a testvér leszármazójától öröklött vagy ajándékba kapott vagyontárgyra, ha a vagyontárgyat a testvér vagy a testvér leszármazója az örökgyóval közös felmenőjétől öröklte vagy ajándékba kapta.

(3) A vagyontárgy ági jellegét annak kell bizonyítania, aki azt ezen a címen öröklné.

7:68. § [Ági örökösök]

(1) A szülő örökli azokat a vagyontárgyakat, amelyek róla vagy felmenőjéről hárultak az örökgyóra. A kieső szülő helyén az ő leszármazói örökölnek a törvényes öröklés általános szabályai szerint.

(2) Ha mind az ági vagyontárgy öröklésére jogosult szülő, mind annak leszármazója kiesett, a nagyszülő; ha ő is kiesett, az örökgyó távolabbi felmenője örökli azt a vagyontárgyat, amely róla vagy felmenőjéről hárult az örökgyóra.

(3) Ha ági örökös nincs, az ági vagyontárgy az örökgyó egyéb vagyonával esik egy tekintet alá.

7:72. § [Az örökbecfogadott öröklése]

(1) Az örökbecfogadott - az örökbecfogadás fennállása alatt - az örökbecfogadó szülő és annak rokonai után az örökbecfogadó szülő vér szerinti leszármazójaként örököl.

(2) Az örökbecfogadás nem érinti az örökbecfogadott törvényes öröklési jogát vér szerinti rokonai után, ha az örökbecfogadás az örökbecfogadott egyeneságbeli felmenő rokona, testvére vagy egyeneságbeli felmenő rokonának más leszármazója által történt.

Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény

16.§ (1) bekezdése alapján „Mentes az öröklési illeték alól:

- a) a tudományos, művészeti, oktatási, közművelődési, közjóléti célra juttatott örökség (hagyomány);
- b) a lakástakarékpénztárakról szóló törvény szerinti lakás-előtakarékossági szerződés alapján történő vagyonszerzés;
- c) az örökgyó mostoha- és nevelt gyermeke, mostoha- és nevelőszülője által megszerzett örökrész tiszta értékéből 20 millió forint;
- d) az egy örökösnek jutó ingóörökség 300 000 forint forgalmi értéket meg nem haladó része. Az értékhatár megállapításánál a más címen illetékmentes ingóságot, továbbá az örökgyó gépjárművének, pótkocsijának értékét, ruházatát és a személyes használatra szolgáló szokásos mértékű vagyontárgyait figyelmen kívül kell hagyni;
- e)-f)
- g) a lakóház építésére alkalmas telektulajdonnak (tulajdoni hányadnak), valamint az ilyen ingatlanra vonatkozó vagyoni értékű jognak az öröklése, ha az örökös az örökölt ingatlanon a hagyaték jogerős átadásától számított 4 éven belül lakóházat épít, és a felépített lakóházban a lakás(ok) hasznos alapterülete eléri a településrendezési tervben meghatározott maximális beépíthetőség legalább 10%-át. Lakóház építési szándékáról az örökös legkésőbb az illetékfizetési meghagyás jogerőre emelkedéséig nyilatkozhat az állami adóhatóságnál;
- h) az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes állam által kibocsátott, hitelviszonyt megtestesítő értékpapír megszerzése;
- i) az örökgyó egyenes ági rokona (ideértve az örökbecfogadáson alapuló rokoni kapcsolatot is), valamint túlélő házastársa által megszerzett örökrész.,,